

Správa o činnosti pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Gymnázium, Šrobárova 1, 042 23 Košice
4. Názov projektu	Inovácia vzdelávania za účelom zlepšenia čitateľskej, matematickej, finančnej a prírodovednej gramotnosti
5. Kód projektu ITMS2014+	312011U464
6. Názov pedagogického klubu	Čitateľská odysea
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	28.1.2020
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	Gymnázium, Šrobárova 1, 042 23 Košice
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	PhDr. I. Kerestúriová
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	https://www.srobarka.sk/inovacia-vzdelavania-za-ucelom-zlepsenia-gramotnosti/

11. Manažérske zhrnutie:

krátka anotácia:

Práca s odborným textom - aktívne využívanie čítania s porozumením vo vyučovacom procese. Základné činnosti v práci s odborným textom v rámci rozvoja čitateľskej gramotnosti – čitateľské stratégie.

Tvorba úloh k odbornému textu, výmena skúseností v oblasti medzipredmetových vzťahov a best practice z vlastnej vyučovacej činnosti pri tejto téme.

Diskusia a výmena skúseností medzi pedagógmi.

klúčové slová: čítanie s porozumením, odborný text, metakognícia, čitateľské stratégie, prepojenie poznatkov s praxou

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

Témy stretnutia:

1. Práca s odborným textom

Na zasadnutí klubu sa členovia zaoberali prácou žiakov s odborným textom vo svojom vyučovacom predmete. Žiaci bežne pracujú s odborným textom (napr. výklad - nové učivo), pričom jeho súčasťou sú aj otázky a úlohy k obsahu textu. Tieto otázky a úlohy orientujú pozornosť žiakov na samotný obsah textu. Niektorí žiaci dokážu pri jeho prijímaní podvedome sledovať nielen obsah textu, ale aj vlastné porozumenie textu, vlastné učenie sa – teda metakognitívnu schopnosť. Členovia klubu sa ďalej zaoberali metakogníciou v čítaní, ako je potrebné u žiakov rozvíjať schopnosť poznať a použiť viacero vhodných stratégií pri práci s odborným textom.

2. Rozvoj čitateľskej gramotnosti – odborný text

Pri čítaní by žiaci mali vedieť rozlišovať, čo poskytuje text, kriticky ho hodnotiť a približovať sa k porozumeniu mimo textu, pracovať s textom s neznámou formou i obsahom, nájsť informáciu, dedukovať, ktoré informácie sú pri riešení úlohy podstatné. Koordinátorka stretnutia priblížila prítomným základné čitateľské zručnosti a čitateľské stratégie vhodné pre prácu žiakov s odborným textom.

Zo základných čitateľských zručností boli spomenuté: skimming, scanning, search reading, extenzívne čítanie, intenzívne čítanie.

Čitateľské stratégie, ktoré najčastejšie uplatňujú učitelia pre rozvoj čitateľskej gramotnosti sú: SQ3R, SQ4R, RAP, KWLPROR, 3-2-1, Porovnaj- rozlíš.

3. Úlohy na čítanie s porozumením

Pri tvorbe úloh k odbornému textu môžeme využívať rôzne druhy úloh:

- Zatvorené úlohy s výberom odpovede (polytomické)
- Otvorené úlohy so stručnou odpoveďou – produkčné
- Otvorené úlohy so stručnou odpoveďou – doplnňovacie

- Zatvorené usporiadacie úlohy
- Zatvorené prirad'ovacie úlohy

Problémom nás učiteľov zvyčajne býva, že pri tvorbe úloh sklzáame od úloh na rozvoj čitateľskej gramotnosti k úlohám, ktorých meradlom sú vedomosti žiakov. V takýchto prípadoch je pre žiakov samotný text úplne zbytočný a celá práca sa vymyká cieľu, ktorý sme si vopred stanovili.

4. Výmena skúseností medzi pedagógmi

Stretnutie pedagogického klubu ďalej pokračovalo diskusiou a výmenou skúseností v oblasti rozvoja čitateľskej gramotnosti s ohľadom na metakogníciu. Prítomní učitelia si navzájom prezentovali, ktoré zo základných čitateľských zručností a čitateľských stratégií využívajú najčastejšie pri práci s odborným textom vo svojich predmetoch. Na sprístupňovanie a upevňovanie učiva je členmi klubu najviac využívaná stratégia SQ3R, príp. porovnaj- rozlíš.

5. Identifikovanie problémov vo vyučovaní

Učiteľ počas svojej pedagogickej praxe vytvára a používa istý rámcový model vyučovacích hodín, ktorý vzniká z osvedčených, úspešne realizovaných postupov na vyučovaní. Zaužívaným postupom v praxi býva riadený rozhovor (frontálny) po prečítaní textu s otázkami a úlohami k obsahu textu. V tejto činnosti bývajú zväčša aktívni niekoľkí žiaci z triedy, niektorí len sledujú odpovede svojich spolužiakov, učia sa od nich alebo mechanicky prijímajú hotové poznatky z textu. Členovia klubu sa zhodli v názore, že je potrebné, aby sme vo vyučovaní využívali inováívne metódy a čitateľské stratégie, prostredníctvom ktorých by sme aktivizovali viacerých žiakov a viedli ich tak aj k metakognícii.

13. Závery a odporúčania:

Odporúčania pre členov klubu na rozvoj čitateľskej gramotnosti:

Naštudovať si materiál týkajúci sa čitateľských stratégií – jednotlivé ukážky môžu členom klubu slúžiť ako pomôcka na rozvoj čitateľskej gramotnosti v práci s odborným textom v rámci sprístupňovania nového učiva a pod.

TOMENGOVÁ, A.: Čitateľské stratégie zlepšujúce schopnosť učiť sa. Bratislava: MPC, 2010.

<https://www.zsmsorvesele.edu.sk/uploads/fck/file/U%C5%BEito%C4%8Dn%C3%A9%20materi%C3%A1ly%20pedagogika/%C4%8Citate%C4%BEsk%C3%A9%20strat%C3%A9gie.pdf> [online]

14. Vypracoval (meno, priezvisko)	Mgr. Alena Palírová
15. Dátum	28.1.2020

16. Podpis	
17. Schválil (meno, priezvisko)	PhDr. I. Kerestúriová
18. Dátum	29.1.2020
19. Podpis	

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu